

проявляються знеособлено і без стосунку до протиправної поведінки конкретних осіб, які можуть вчинити правопорушення.

Методи загальної профілактики, які використовуються ОВС щодо неповнолітніх, характеризуються межами функціонування. Вони охоплюють ті сфери їх соціального життя, у яких знаходять вияв криміногенні прояви, ті процеси, які справляють негативний вплив на неповнолітніх.

Проаналізувавши сучасне правове регулювання діяльності ОВС щодо адміністративно правової боротьби з бездоглядністю та правопорушеннями серед дітей, можемо зазначити, що спостерігається тенденція до переорієнтації профілактичної діяльності ОВС серед дітей з репресивної на охоронно-захисну, приведення її у відповідність до міжнародно-правових актів і таких загальноприйнятих принципів діяльності суб'єктів профілактики, як законність, гуманізм, пріоритет виховально-профілактичних заходів над репресивними, охорона прав і свобод неповнолітніх.

ВІКТИМОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У РОЗСЛІДУВАННІ ВАНДАЛІЗМУ

Доброскок А.Ю., здобувач кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права НАВС

Жертва злочину (потерпілий) є істотним елементом у процесі виникнення злочину і контролю за злочинністю. Ще в 1941 р. Ганс фон Гентіг говорив про зв'язок між злочинцем і жертвою, наприклад, про взаємодію між шахраєм і обманутим. Він виокремив певну частину злочинності як "процес, в якому антигромадські елементи пожирають один одного".

Дослідження потерпілих має безпосередньо важливе значення для швидкого і повного розкриття злочину, оскільки вони в більшості випадків володіють інформацією про те, що трапилося. Велике значення для встановлення істини у справі мають не тільки властивості їхньої особистості, але й їхня поведінка до, в процесі і після вчинення злочину, оточення і зв'язки потерпілого.

Варто зазначити, що віктимізація і криміналізація іноді мають однакові джерела — вихідні соціальні умови (наприклад, належність людини до однієї і тієї самої субкультури тощо). Відомо, що 64 % людей, які були в дитинстві чи юності жертвами злочинів, у дорослому віці стають злочинцями, а з тих, хто не був, — лише 22 %. Віктимологічний підхід у розслідуванні злочинів полягає в тому, що початковою точкою для збору інформації щодо злочинця є особа і поведінка потерпілого. Особа потерпілого є сукупністю певної інформації про нього, зокрема демографічних даних, інформації про

спосіб життя, характер, звички, зв'язки і стосунки, серед яких ознаки віктимності є одними із важливих та характерних саме для особи потерпілого. Отримання слідчим зазначеної інформації, її вивчення та аналіз сприятимуть висуванню у справі слідчих версій та встановленню особи злочинця. До числа основних властивостей потерпілих, що мають криміналістичне значення, в тому числі й під час розслідування кримінально-правових проявів вандалізму, належить їх вік і пов'язані з ним особливості психіки, сімейний стан, рід занять, інтелектуальний і фізичний розвиток, а також наявність окремих психічних і фізичних недоліків. Серед особливостей, властивих поведінці потерпілих, криміналістично значущими є такі: спосіб життя, коло і характер зв'язків, поведінка в побуті, статева культура, зловживання алкоголем та інші, які характеризують їх поведінку поза зв'язком з учиненими щодо них злочинами.

Під час розслідування актів вандалізму, Ознаки віктимності особи мають значення, зокрема знищення або пошкодження майна. Аналіз матеріалів кримінальних справ показує, що в справах про вандалізм шкода в більшості випадків завдається юридичним особам: підприємствам, організаціям, відомствам. Якщо здійснена наруга над могилою, то потерпілим є родичі померлого, тому що їм злочином завдано моральні страждання (горе, занепокоєння, приниження й інші негативні емоції).

Використовуючи прийоми нейтралізації, психологічний вплив яких опосередковується ще до вчинення злочину, правопорушник усвідомлює своє діяння як "морально прийнятне". За такого підходу жертва взагалі не враховується, оскільки не має цінності.

Численні комісії, що перевіряли діяльність поліцейських відомств США, дійшли висновку, що ці структури значно відокремились від населення й не в змозі контролювати розвиток криміногенної ситуації у країні, бо не володіють обстановкою на своїй території. Нова стратегія дістала назву громадської поліцейської діяльності. Відповідно до неї головним завданням поліції є активна діяльність з профілактики злочинів, а не реагування на повідомлення та протидія. Акцент став робитися на демонстрацію присутності поліцейських у житлових районах. При цьому поліцейські значною мірою відмовилися від використання автомобілів, аби бути ближче до людей. Із цією ж метою вони користуються велосипедами або патрулюють пішки, обов'язково у форменому одязі.

Велика увага приділяється усуненню причин і умов злочинів, припиненню актів вандалізму.

Значну роль у підвищенні ефективності профілактики злочинів відіграє використання досягнень науки. Особливо перспективними є застосування лазерної та іншої оптичної техніки з метою контролю над

рухом транспорту, наркотиків, зброї тощо; удосконалення методик складання соціально-психологічного портрета злочинця на основі характерних ознак злочину і обстановки на місці його вчинення; підвищення рівня інформаційного забезпечення запобігання злочинам і їх припинення. У США створені Національний центр інформації про злочини. Уніфікована система обліку й реєстрації злочинів та Автоматизована система ідентифікації відбитків пальців, що сприяє швидкому та об'єктивному розкриттю злочинів.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОХОРОНИ ВЛАСНОСТІ ПІДРОЗДІЛАМИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ОХОРОНИ ПРИ МВС УКРАЇНИ

Постольник С.О., ад'юнкт до кторантури та ад'юнктури НАВС

Діяльність підрозділів Державної служби охорони при МВС України, у тому числі працівників міліції охорони, є однією з форм забезпечення державою громадського порядку та боротьби зі злочинністю в державі.

Державна служба охорони при МВС України (ДСО) створена постановою Кабінету Міністрів України від 10 серпня 1993 року № 615 «Про заходи щодо вдосконалення охорони об'єктів державної та інших форм власності» на базі підрозділів позавідомчої охорони при ОВС з метою охорони за договорами.

Державна служба охорони – це окрема служба МВС України, яка являє собою централізовану систему підрозділів, створених для здійснення на договірних засадах охорони об'єктів, майна всіх форм власності, грошових знаків і цінних паперів, що перевозяться, забезпечення особистої безпеки фізичних осіб, та запобігання і припинення правопорушень у місцях несення служби.

Державна служба охорони діє на умовах повного самофінансування, орієнтована на роботу в ринкових умовах і, у разі заподіяння власнику збитків унаслідок неналежного виконання своїх зобов'язань, відшкодовує їх.

Правовий некомерційний статус підрозділів ДСО відповідає Цивільному та Господарському кодексам України. Підрозділи ДСО відносяться до юридичних осіб (установ) публічного права, які здійснюють некомерційну господарську діяльність та виконують державні завдання, покладені на них Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України та МВС.

Державна служба охорони: - не є підприємцем, не веде підприємницьку діяльність, її діяльність регулює держава; - здійснює свою діяльність на засадах самофінансування на підставі кошторису з утримання особового складу служби охорони, яким не передбачається